

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

دانشکده علوم

گروه زمین‌شناسی

پایان نامه جهت اخذ درجه کارشناسی ارشد

عنوان:

پتروگرافی، پترولوزی و ژئوشیمی اسکارن کوه صاحب‌الزمان کرمان

استاد راهنما:

دکتر حسین معین وزیری

دانشجو:

سلیمه دهقانی

1391 مهرماه

تقدیم به:

دو تکیه‌گاه‌م؛ پدر و مادر عزیزم، این دو وجود ارزشمند

که دعای خیرشان همیشه بدرقه‌ی راهم بوده، هست و خواهد بود.

خواهر و برادران مهربانم

که همراهان همیشگی من هستند.

استاد راهنمای بزرگوارم

جناب آقای دکتر معین وزیری.

و

تمام کسانی که دوستشان دارم.

تشکر و قدردانی

برترین سپاس‌ها از آن عزیزی است که سلامتی و آرامش را به من هدیه کرد، کسی که به من نیازی نداشت ولی مرا تنها نگذاشت.

از خانواده‌ی عزیزم بهخصوص پدر و مادر مهربانم که زحمات بی‌منت و بی دریغشان در تمام مراحل زندگی من به چشم می‌ورد و در تمام سالها مرا مورد لطف و محبت‌های بی دریغ خویش قرار دادند و یاریگر لحظه لحظه عمر من بودند کمال تشکر و قدردانی را دارم.

تشکر ویژه دارم از استاد راهنمای بزرگوارم، جناب آقای دکتر معین‌وزیری که، استاد اخلاق من بودند و همچون پدری دلسوز خط به خط این پایان‌نامه را با تلاش‌ها و زحمات سخاوتمندانه‌شان راهنمایی کردند.

تشکر فراوان دارم از جناب آقای دکتر خردمند و دکتر یوسفی که کمک‌های ایشان در انجام مطالعات صحرایی بالارزش بود.

از جناب آقای دکتر محمودی که در طول انجام این پایان نامه باعث دلگرمی من بودند، تشکر می‌کنم.

از دوستان عزیزم خوش‌رأی و شیرین علی‌پور که سنگ صبور من بودند کمال تشکر را دارم.

از دوستان، همکلاسی‌ها و تمام کسانی که در تمامی مراحل این پایان نامه به هر نحوی به من کمک کردند و در اینجا مجال نام بردنشان نیست، تشکر می‌کنم.

در نهایت سلامتی تمام این عزیزان را از خداوند منان خواستارم.

چکیده

کوه صاحب‌الزمان در 8 کیلومتری شمال شهر کرمان واقع است. در این منطقه، سنگ‌های آهکی کرتاسه و رخنمون‌های کوچک یک متری تا 8 متری از سنگ‌های آذرین وجود دارد. به نظر می‌رسد این نفوذی‌ها، انگشت‌های یک توده نفوذی بزرگ‌تر در عمق زمین باشند. نفوذ این توده‌های آذرین به داخل سنگ‌های آهکی کرتاسه سبب تشکیل هاله‌های کم‌ضخامت اسکارن شده است. بر اساس مطالعات پتروگرافی این توده‌های نفوذی جزء سنگ‌های حدواسط هستند.

در نمونه‌های برداشت‌شده از اسکارن، کانی‌های گارنت، دیوپسید، ولستونیت، کلریت، کلسیت، ایدوکراز و اپیدوت حضور دارند. گارنت (نسل اول گارنت)، ولستونیت و دیوپسید طی دگرگونی پیش‌روندۀ تشکیل شده‌اند. اپیدوت، کلریت، گارنت (نسل دوم گارنت) و ایدوکراز طی دگرگونی برگشتی اسکارن، به علت افزایش فشار بخار آب، متبلور شده‌اند. حضور اپیدوت و آندرادیت، نشان‌دهنده‌ی فوگاسیته‌ی بالای اکسیژن در زمان تشکیل اسکارن بوده است.

مقایسه موقعیت نمونه‌های آنالیز شده‌ی اسکارن منطقه با موقعیت سنگ‌های آذرین آنالیز شده بر روی نمودارهای ACF و $CaO - MgO - SiO_2$ ، نشان می‌دهد که انتقال سیلیس از توده به سمت سنگ آهک عامل اصلی متاسوماتیسم بوده است. هم‌چنین به دلیل عدم زون‌بندی در اسکارن و ناگهانی بودن تغییرات ترکیبی سنگ‌ها در کن tact ، مکانیسم تشکیل اسکارن، پدیده‌ی تراوش بوده است.

بر اساس نوع سنگی که اسکارن جانشین آن می‌شود، اسکارن منطقه مورد مطالعه از نوع برون‌اسکارن و بر اساس ترکیب شیمیایی، از نوع اسکارن کلسیکی است. با توجه به حضور دیوپسید و ولستونیت، می‌توان نتیجه گرفت که سنگ اولیه‌ی اسکارن، سنگ آهک مختصراً دولومیتی بوده است.

بر اساس نتایج مایکروپروب:

- پلاژیوکلازهای سنگ‌های آذرین ترکیب آلبیت، الیگوکلاز و آندزین را نشان می‌دهد. نوع منطقه‌بندی که در این کانی‌ها مشاهده می‌شود، منطقه‌بندی عادی است.

- آمفیبولهای سنگ‌های آذرینی که از کن tact توده‌ی آذرین و سنگ آهک برداشت شده‌اند، از نوع کلسیک (هورنبلند منیزیم‌دار و هورنبلند آهن‌دار) هستند و آمفیبولهای دیگر سنگ‌های آذرین از نوع ژدریت هستند.

- ترکیب کلینوپیروکسن‌های سنگ‌های آذرین از نوع دیوپسید، کلینوستاتیت و هدنبرژیت هستند.

- گارنت‌های آنالیز شده‌ی نمونه‌های اسکارن منطقه، ترکیب حدواتط گروسولر - آندرادیت دارند. ترکیب این گارنت‌ها و همچنین ترکیب دیوپسیدهای اسکارن، منطبق بر ترکیب گارنت‌ها و کلینوپیروکسن‌های اسکارن‌های مس دنیا است.

با استفاده از روش‌های مختلف ژئوترمومتری سنگ‌های آذرین (با استفاده از نتایج مایکروپروب کانی‌های آمفیبول و پیروکسن)، برای نمونه‌های برداشت شده از کن tact، دمای 600 تا 650 درجه و برای سایر نمونه‌های سنگ‌های آذرین دمای 675 تا 800 درجه و بر اساس ژئobarومتری آمفیبول‌ها میانگین فشار تشکیل سنگ‌های آذرین $2/5 \pm 0/5$ کیلوبار به دست آمده است.

نتایج ژئوتربومبارومتری گارنٹ - کلینوپیروکسن، دمای 580 تا 600 و فشار 2 کیلوبار را برای تشکیل اسکارن‌های کنتاکت به دست می‌دهد.

در اسکارن‌های کوه صاحب‌الزمان کرمان دو رخساره آلبیت اپیدوت هورنفلس و هورنبلند هورنفلس مشاهده شده است. مجموعه کانی‌ای کلسیت، دیوپسید و گارنٹ را می‌توان به رخساره هورنبلند‌هورنفلس نسبت داد و کانی‌های شاخص رخساره آلبیت اپیدوت هورنفلس عبارتند از، کلسیت، گارنٹ، اپیدوت، ایدوکراز و کلریت.

The Sahebb-Al-Zaman mountain is located in 8 km northeast Kerman city. In this region, the cretaceous limestone and small outcrops (1 to 8 meter) of igneous rocks there. It seems that, these intrusions are fingers of larger intrusion in depth. Penetration of these igneous masses into cretaceous limestone rocks is created the low thickness skarn zones. According petrographic studies, these intrusion masses are part of the intermediate rocks.

The provided samples from skarn have Garnet, diopside, wollastonite, chlorite, calcite, Idocrase and epidote minerals. Garnet (first gender), wollastonite and diopside are created during progressive metamorphism.

The epidot, chlorite, garnet (second gender) and Idocrase are crystallized because of increase in vapor pressure during regressive metamorphism of skarn. Existence of epidote and andradite show the high oxygen fugacities during skarn creation.

Comparison the position of analyzed skarn samples and igneous rocks on ACF and CaO-MgO- SiO_2 diagrams show that transport of silica from mass to limestone rock is main cause of metasomatism. Also, because of non-zonation in skarn and sharp change in contacted rock composition, Infiltration phenomenon is the main mechanism of skarn creation.

Based on the type of rock that replaced by skarn, the type of skarn in this area is Exoskarn. Due to the presence of diopside and wollastonite, it can conclude that the briefly dolomitized limestone has been mother rock of skarn.

Results of microprobe analyze showed that:

plagioclases of igneous rocks show the composition consist of Albite, Oligoklase and Andesine. The type of zoning in minerals is normal Zoning.

The type of Amphiboles exists in igneous rocks which are sampled in contact of igneous mass and limestone is calcic (Mg-hornblende and Fe-hornblende) and other Amphiboles are gederit.

The types of Clinopyroxenes exist in igneous rocks is Diopside, clinostatite and Hedenbergite.

The analyzed Garnets of skarn samples have the intermediate composition Grossular-Andradite. Composition of these Garnets and skarn Diopsides are similar to composition of Garnets and clinopyroxene in copper skarns.

The forming temperature of samples provided in contact surface is 600-650 °C and for other igneous rocks is 675-800 °C, these temperatures determined using different methods in geothermometry of igneous rocks (using microprobe results of Amphibole and Pyroxene minerals). In addition, based on geobarometry of Amphiboles, the average pressure for igneous rocks formation is obtained 2.5 ± 0.5 Kb.

Geobarometry results of Garnet-Clinopyroxene show temperature 580-600 °C and pressure 2 Kb for forming the skarns in contact surface.

There are two facieses of Albite-Epidote-Hornfels and Hornblende-Hornfels in skarns of Sahebb-Al-Zaman mountain. Mineral set of calcite, Diopside and Garnet can be attributed to Hornblende-Hornfels facies, and the index minerals of Albite-Epidote-Hornfels facies are including Calcite, Garnet, Epidote, Idocrase and Chlorite.

فهرست مطالب

عنوان.....شماره صفحه
فصل اول: کلیات	
1	1-1- مقدمه
1	1-2- موقعیت جغرافیایی منطقه و راههای دسترسی
2	3-1- آب و هوای منطقه
3	4-1- پوشش گیاهی منطقه
3	5-1- ژئومورفولوژی منطقه
5	6-1- وضعیت آب های سطحی و زیرزمینی در محدوده مورد مطالعه
5	1-6-1- آب های سطحی
5	الف- رودخانه تیگران
5	ب- رودخانه ی سعیدی
5	6-2- مخازن آب زیرزمینی دشت کرمان
5	الف- مخازن داخل سنگهای آهکی کرتاسه بالایی
6	ب- مخازن آبرفتی
7	7-1- مطالعات انجام شده قبلی

7 1-7-1- مطالعات کلی انجام شده در منطقه‌ی کرمان

8 2-7-1- مطالعات انجام شده در منطقه مورد مطالعه

9 8-1- اهداف مطالعه

9 1-9- توضیح مختصری از روش تحقیق و تکنیک‌های اجرایی

فصل دوم: زمین‌شناسی منطقه مورد مطالعه

11 1-2- مقدمه

13 2-2- واحدهای چینه‌شناسی کرمان از پرکامبرین تا عهد حاضر

13 1-2-2- پرکامبرین در کرمان

13 1-1-2-2- پرکامبرین دگرگون شده (پرکامبرین پیشین)

13 2-1-2-2- پرکامبرین نادگرگونه (پرکامبرین پسین)

13 الف- سری ریزو

14 ب- سری دزو

15 ج- سری راور

15 د- سازند درین

16 2-2-2- پالئوزوئیک در کرمان

16 1-2-2-2- کامبرین

17 2-2-2-2- اردوبیسن

18 3-2-2-2- سیلورین

18 4-2-2-2- دونین

18	5-2-2-2-2- کربونیفر
19	6-2-2-2- پرمین
19	3-2-2- مزوژوئیک در کرمان
19	1-3-2-2- تریاس
19	الف- تریاس پایینی
20	ب- تریاس میانی
20	ج- تریاس بالایی
20	2-3-2-2- ژوراسیک
20	الف- ژوراسیک پایینی
21	ب- ژوراسیک میانی
21	ج- ژوراسیک بالایی
22	3-3-2-2- کرتاسه
23	4-2-2- سنوژوئیک در کرمان
23	1-4-2-2- پالئوسن
24	2-4-2-2- ائوسن
25	الف- مجموعه رسوی ائوسن زیرین
25	ب- مجموعه آتشفشنایی بحر آسمان
25	ج- مجموعه رسوی ائوسن میانی
25	د- کمپلکس رازک

26	۵- کمپکس هزار.....
26	3-4-2-2-2- الیگوسن - میوسن.....
26	4-4-2-2- میوسن - پلیوسن.....
27	5-4-2-2- کواترنز.....
27	3-2- زمین شناسی اقتصادی کرمان.....
28	4-2- موقعیت ساختاری کرمان.....
29	2-5- پتروگرافی منطقه مورد مطالعه.....
29	2-6- سنگ های آذرین منطقه مورد مطالعه.....
30	2-7- سنگ های دگرگونی منطقه مورد مطالعه.....
	فصل سوم: طبقه بندی و پتروگرافی سنگ های آذرین منطقه
31	1-3- مقدمه.....
34	2-3- طبقه بندی و نام گذاری سنگ های آذرین.....
34	1-2-3- طبقه بندی کانی شناسی کمی.....
36	2-2-3- طبقه بندی کانی شناسی - شیمیایی.....
37	3-2-3- طبقه بندی شیمیایی.....
38	1-3-2-3- روش Cox.....
39	3-3- خصوصیات پتروگرفی سنگ های آذرین منطقه.....
39	1-3-3- دیوریت.....
41	2-3-3- کوارتز دیوریت.....

43 3-3-3- مونزودیوریت
47 4-3-3- مونزوسینیت
فصل چهارم: ژئوشیمی سنگ‌های آذربین منطقه	
55 1-4- مقدمه
56 2-4- کانی شناسی سنگ‌های نفوذی منطقه
71 1-2-4- پلاژیوکلاز
60 2-2-4- آمفیبول
64 3-2-4- کلینوپیروکسن
67 4-2-4- اکسید آهن
68 3-4- ژئوترمومبارومتری
69 1-3-4- ترمومتر آمفیبول - کلینوپیروکسن
70 2-3-4- ترمومتر کلینوپیروکسن
71 3-3-4- ترمومتری آمفیبول‌ها بر اساس مقدار Ti^{IV} و Al^{IV}
72 4-3-4- بارومتری بر اساس میزان Al^T در آمفیبول‌ها
73 5-3-4- ترمومتری با استفاده از انالیز سنگ‌های آذربین (سنگ کل) منطقه (ترموتری اشباع آپاتیت)
فصل پنجم: طبقه بندی و پتروگرافی اسکارن‌های منطقه	
74 1-5- مقدمه
74 5-2- کلیاتی راجع به اسکارن
74 5-1- تعریف اسکارن

75	2-2-5- پیشینه مطالعات اسکارن
77	3-2-5- تفاوت اسکارن با هورنفلس های کالک سیلیکاته
77	4-2-5- واژه های مشابه
79	5-3- طبقه بندی اسکارن ها
79	1-3-5- تقسیم بندی اسکارن ها بر اساس موقعیت جایگزینی
79	2-3-5- تقسیم بندی اسکارن ها بر اساس ترکیب شیمیایی و کانی شناسی اسکارن
79	الف- اسکارن کلسیک
80	ب- اسکارن منیزین
80	ج- اسکارن های سیلیکاته
80	3-3-5- تقسیم بندی اسکارن ها بر اساس نحوه تشکیل:
80	الف: اسکارن های بی متاسوماتیک
80	ب: اسکارن های تراوشی
80	4-3-5- تقسیم بندی اسکارن ها بر اساس تجمع کانی های فلزی
81	5-3-5- تقسیم بندی اسکارن ها بر اساس شکل اسکارن
81	6-3-5- تقسیم بندی اسکارن ها بر اساس جایگاه تکتونیکی
97	4-5- طبقه بندی اسکارن های منطقه
82	5- خصوصیات پتروگرافی اسکارن کوه صاحب الزمان کرمان
82	1-5-5- اپیدوت - گارنت اسکارن
84	2-5-5- کلریت - ایدوکراز - گارنت اسکارن

86	3-5-5 - گارنت - ولاستونیت اسکارن.....
88	4-5-5 - دیوپسید - ایدوکراز - ولاستونیت اسکارن.....
91	5-5-5 - ایدوکراز اسکارن.....
91	6-5-5 - دیوپسید - گارنت اسکارن.....
فصل ششم: پتروژنز و ژئوشیمی اسکارن‌های منطقه	
93	1-6 - مقدمه.....
93	6-2 - چگونگی متاسوماتیسم در اسکارن.....
97	6-3 - مراحل شکل گیری اسکارن.....
98	6-4 - نحوه تشکیل اسکارن های منطقه.....
99	1الف - دگرگونی حرارتی.....
99	ب - متاسوماتیسم.....
99	ج - دگرگونی بر گشتی.....
100	6-5 - تشخیص سنگ اولیه اسکارن کوه صاحب الزمان کرمان.....
101	6-6 - رابطه‌ی پاراژنز و ترکیب شیمیایی کوه صاحب الزمان.....
101	1-6-6 - نمودار $\text{SiO}_2 - \text{MgO} - \text{CaO}$
102	2-6-6 - نمودار $\text{SiO}_2 - \text{Al}_2\text{O}_3 - \text{CaO}$
103	3-6-6 - نمودار ACF.....
103	6-6 - نمودار تغییرات عناصر از سمت آهک دگرگون نشده به سمت توده نفوذی.....
106	6-7 - کانی شناسی اسکارن منطقه.....

106	1-7-6	- گارنت.....
107	6	- 2: ولستونیت و دیوپسید.....
111	6-7-3	- ایدوکراز.....
112	6-8	- ژئوترموبارومتری.....
113	6-9	- واکنش های دگرگونی در منطقه مورد مطالعه.....
114	6-9-1	- واکنش های تشکیل اپیدوت.....
116	6-9-2	- واکنش های تشکیل گارنت.....
117	6-9-3	- واکنش های تشکیل دیوپسید.....
118	6-9-4	- واکنش های تشکیل ولستونیت.....
119	6-9-5	- واکنش های تشکیل کلریت.....
120	6-9-6	- واکنش های تشکیل ایدوکراز.....
121	6-10	- ترتیب تبلور کانی ها در اسکارن کوه صاحب الزمان کرمان.....
121	6-11	- رخساره های تشکیل اسکارن در کوه صاحب الزمان کرمان.....
122	الف	- رخساره هورنبلند هورنفلس.....
122	ب	- رخساره آلبیت - اپیدوت هورنفلس.....
2439	6-12	- نتیجه گیری.....
126	منابع فارسی
130	منابع لاتین

فهرست جداول و نمودارها

جدول 3-1: نتایج حاصل از آنالیز شیمیایی سه نمونه سنگ آذرین.....32

ادامه جدول 1-3.....33

جدول 3-2: مقادیر تصحیح شده Fe_2O_3 و FeO34

جدول 3-3: نتایج محاسبه مDAL 4 نمونه سنگ آذرین برای کانی‌های کوارتز، فلدوپات آلکالن و پلاژیوکلاز

.....35

شکل 3-1: ترکیب M DAL 4 نمونه سنگ آذرین منطقه بر روی نمودار طبقه بندی کانی شناسی کمی.....36

جدول 3-4: نتایج نورماتیو محاسبه شده برای سه نمونه سنگ آذرین آنالیز شده.....37

شکل 3-2: ترکیب نورماتیو نمونه‌های آنالیز شده منطقه بر روی نمودار طبقه بندی کانی شناسی - شیمیایی.

.....37

شکل 3-3: موقعیت نمونه های آنالیز شده منطقه بر روی نمودار آلکالن - سیلیس (کاکس ، 1979)......38

شکل 4-1: موقعیت پلاژیوکازهای آنالیز شده بر روی نمودار Ab.Or.An.....57

شکل 4-2: الگوی منطقه بندی (در صد انورتیت) از مرکز به حاشیه پلاژیوکلازهای آنالیز شده در مونزودیوریت

.....57.....(S16)

جدول 4-1: ترکیب شیمیایی پلاژیوکلازهای آنالیز شده سنگ‌های آذرین منطقه با روش الکترون مایکروپروروب به

همراه کاتیون‌ها بر پایه 8 اتم اکسیژن.....58

ادامه جدول 4-1.....59

شکل 4-3: موقعیت آمفیبول‌های آنالیز شده سنگ‌های آذرین منطقه بر روی نمودارهای لیک و

همکاران (1997).....62

شکل 4-4: تقسیم بندی آمفیبول‌های Ca دار و آمفیبول‌های Fe, Mg, Mn.....62

جدول 4-2: ترکیب شیمیایی آمفیبول های آنالیز شده سنگ های آذرین منطقه با روش الکترون مایکروپرور به همراه کاتیون ها بر پایه 23 اتم اکسیژن.....
63

شکل 4-5: تقسیم بندی کلینوپیروکسن های آنالیز شده سنگ های آذرین منطقه
65.....

شکل 4-6: موقعیت پیروکسن های آنالیز شده سنگ های آذرین منطقه بر روی نمودار های کوشیرو (1960) و لوباس (1962).
65.....

جدول 4-3: ترکیب شیمیایی کلینو پیروکسن های آنالیز شده سنگ های آذرین منطقه با روش الکترون مایکروپرور به همراه کاتیون ها بر پایه 6 اتم اکسیژن.....
66.....

جدول 4-4: ترکیب شیمیایی مگنتیت های آنالیز شده سنگ های آذرین منطقه با روش الکترون مایکروپرور به همراه کاتیون ها بر پایه 4 اتم اکسیژن.....
68.....

شکل 4-7: ارزیابی دمای تشکیل سنگ های آذرین کوه صاحب الزمان از روی ترکیب پیروکسن ها و آمفیبول های همزیست
70.....

شکل 4-8: ارزیابی دمای تشکیل سنگ های آذرین کوه صاحب الزمان از روی میزان Ti و Al^{IV} آمفیبول ها
72.....

شکل 4-9: ارزیابی دمای تشکیل سنگ های منطقه با توجه به درصد وزنی P_2O_5 و SiO_2
73.....

شکل 6-1: تشخیص سنگ اولیه اسکارن کوه صاحب الزمان کرمان بر اساس نمودار گرزل و مکنزی (1972)
100.....

جدول 6-1: نتایج آنالیز شیمیایی XRF نمونه های اسکارن و سنگ آهکی اطراف اسکارن
101.....

شکل 6-2: پارازندهای دگرگونی سنگ های کربناته در مثلث SiO_2 - CaO - MgO
104.....

شکل 6-3: موقعیت نمونه های آنالیز شده اسکارن و سنگ های آذرین کوه صاحب الزمان کرمان بر روی نمودار
104..... SiO_2 - Al_2O_3 - CaO

شکل 6-4: موقعیت نمونه های آنالیز شده اسکارن ها و سنگ های آذرین کوه صاحب الزمان کرمان بر روی
نمودار ACF
105.....

شکل 6-5: نمودار تغییرات عناصر از سنگ آهک به سمت توده.....	105
شکل 6-6: ترکیب گارنت‌های آنالیز شده اسکارن منطقه مورد مطالعه و مقایسه آن با گارنت‌های اسکارن‌های جهان.....	107
ترکیب شیمیایی گارنت‌های آنالیز شده اسکارن منطقه با روش الکترون مایکروپرورب به همراه کاتیون‌ها و درصد اعضاینهایی بر پایه 12 اتم اکسیژن.....	108
جدول 6-3: ترکیب شیمیایی ولاستونیت‌ها و دیوپسیدهای آنالیز شده اسکارن‌های منطقه با روش الکترون مایکروپرورب به همراه کاتیون‌ها.....	109
شکل 6-7: موقعیت کانی‌های ولاستونیت و دیوپسید بر روی نمودار $Q-J$ و مقایسه آن با کلینو پیروکسن‌های اسکارن‌های جهان.....	110
جدول 6-4: ترکیب شیمیایی ایدوکرازهای آنالیز شده اسکارن منطقه با روش الکترون مایکرو پرورب به همراه کاتیون‌ها بر پایه 38 اتم اکسیژن.....	111
شکل 6-8: ارزیابی فشار و دمای تشکیل کانی‌های گارنت و کلینوپیروکسن.....	113
شکل 6-9: محدوده پایداری اپیدوت در دیاگرام $\text{Log } f\text{O}_2$ در مقابل درجه حرارت.....	115
شکل 6-10: تأثیر کاهش فشار سیال و کاهش X_{CO_2} در کاهش حرارت برای تشکیل دیوپسید و ولاستونیت.....	117
شکل 6-11: واکنش تشکیل ولاستونیت در فشار 1000 بار در همبودی توده گرانیتوئیدی با سنگ آهک در نمودار $T-X_{\text{CO}_2}$	119
شکل 6-12: واکنش تشکیل ایدوکراز (واکنش شماره 3) در نمودار $P-T$	120